

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На правах рукопису

БОЙКО ДМИТРО ІВАНОВИЧ

УДК 338.47:656.2.022.816

2

СТРАТЕГІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ І РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ
ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ І МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ

Спеціальність 08.07.04 - економіка транспорту і зв'язку

Дисертація на здобуття
наукового ступеня кандидата економічних наук

Науковий керівник: д.е.н., проф.,
Дикань Володимир Леонідович

Харків 2002

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 Теоретичні основи функціонування і розвитку міжнародних транспортних коридорів в Україні	11
1.1. Глобалізація, як об'єктивно обумовлена необхідність розвитку світової економіки.....	11
1.2. Тенденції і закономірності розвитку зовнішньої торгівлі, формування міжнародних транспортних напрямків вантажопотоків.....	32
1.3. Аналіз нормативно-законодавчого забезпечення функціонування і розвитку транспорту України.....	48
Висновки за першим розділом.....	52
РОЗДІЛ 2 Дослідження причин кризового стану національного транспорту та обґрунтування пріоритетних напрямків його подолання.....	54
2.1. Аналіз українського ринку транспортних послуг.....	54
2.2. Програмно-цільовий підхід до інтеграції України в міжнародну транспортну систему.....	66
2.3. Місце і роль промислово-фінансових груп у підвищенні ефективності відтворення капіталу.....	76
Висновки за другим розділом.....	105
РОЗДІЛ 3 Розробка стратегії розвитку міжнародних транспортних коридорів в рамках ПФГ.....	108
3.1 Організаційно-технічне забезпечення міжнародних транспортних коридорів.....	108
3.2 Удосконалення методів управління на транспорті в умовах реструктуризації.....	127
3.3 Особливості формування фінансових результатів МТК і механізм забезпечення матеріальної мотивації в рамках ПФГ.....	139
Висновки за третім розділом.....	155

ВИСНОВКИ.....	156
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	158
ДОДАТКИ.....	173

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЄВР – єдиний внутрішній ринок

ІКС – інтегрована корпоративна структура

ВНП – валовий національний продукт

МРП – міжнародний розподіл праці

МТК – міжнародний транспортний коридор

НІК – нові індустріальні країни

НТП – науково технічний прогрес

НДДКР – науково дослідні та дослідницько-конструкторські роботи

ОЕСР – Організація економічного співробітництва і розвитку

ПІІ – прямі іноземні інвестиції

ППЗТ- промислове підприємство залізничного транспорту

ПФГ – промислово-фінансова група

СМГС – міжнародна угода про вантажне сполучення

ТНК – транснаціональна корпорація

УЗ – Укрзалізниця

ЦФР – централізований фонд розвитку концерну

ВСТУП

Актуальність теми. За останні два роки в Україні намітилися позитивні зрушення у подоланні загальнодержавної соціально-економічної кризи насамперед завдяки наведенню порядку у грошово-кредитній сфері. Це проявляється в зростанні реального обсягу валового внутрішнього продукту (ВВП), промислового виробництва та зовнішньоекономічної діяльності. Але для побудови розвинених ринкових відносин в Україні необхідне подальше удосконалення методів управління і регулювання економіки, проведення ще більш активних дій для її стабілізації і розвитку шляхом розробки науково обґрунтованої стратегії перетворень. У цьому зв'язку важливим стабілізуючим чинником у процесі формування ринкових відносин є посилення регулюючої ролі державних органів та посилення ролі управління.

Теоретичні і методологічні засади проблеми реструктуризації економіки відображені у працях провідних учених - економістів Амоши О.І., Бажала Ю.М., Василика О.Д., Гейця В.М., Гурєєва В.М., Голикова В.І., Диканя В.Л., Лукінова І.І., Прокопенка М.Д., Цветова Ю.М., Шинкаренка В.Г. та ін. Проте поки що відсутні комплексні і системні дослідження чинників, які стримують інтеграційні процеси в економіці та подальший розвиток великих державних підприємств шляхом їх корпоратизації та реструктуризації з метою підвищення конкурентоспроможності. Особливого значення ця проблема набула в транспортній галузі, де функціонує значна кількість найрізноманітніших технологічно взаємозалежних підприємств. Це ускладнює контроль за ефективністю використання обмежених факторів виробництва, не сприяє моральному і матеріальному стимулюванню покращення кінцевих результатів роботи, а головне - стримує формування і розвиток міжнародних транспортних коридорів, що проходять через Україну.

Актуальність теми дисертаційного дослідження визначається об'єктивною необхідністю розробки стратегії функціонування та розвитку міжнародних транспортних коридорів територією України в умовах створення державної

холдингової компанії на базі Державної адміністрації залізничного транспорту України для підтримки конкурентоспроможності та економічної безпеки галузі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Наведені в дисертації основні результати і рекомендації розроблено відповідно до тематики науково-дослідних робіт Української державної академії залізничного транспорту за темою "Проект «Державної програми створення та функціонування міжнародних транспортних коридорів в Україні на період до 2005 року». Розробка пропозицій з аналізу та наукового обґрунтування основних положень розділу програми "Залізничний транспорт"" (договір №30/1 від 19.12.1997 р.).

Мета і задачі дослідження. Метою дисертаційного дослідження є теоретичне обґрунтування стратегії функціонування та розвитку міжнародних транспортних коридорів, які пропонується залучити на територію України на підставі запропонованих методичних рекомендацій щодо вдосконалення методів управління за умови створення й державного регулювання функціонування акціонерної холдингової компанії на залізничному транспорті.

Для досягнення поставленої мети в дисертації необхідно було вирішити такі задачі:

- узагальнити характерні особливості процесу глобалізації світової економіки, розглянути можливості та необхідність участі в ньому України;
- визначити тенденції розвитку транспорту України на підставі аналізу напрямків проведення світової торгівлі;
- проаналізувати чинне законодавство, що регламентує діяльність транспорту і промислово-фінансових угруповань;
- обґрунтувати метод для формування та закріплення позитивних тенденцій у транспортній галузі України;
- узагальнити досвід створення і розвитку холдингових компаній для розробки практичних рекомендацій щодо їх функціонування на транспорті України;

- розробити стратегію розвитку міжнародних транспортних коридорів на Україні з урахуванням організаційно-технічних особливостей перевезень вантажів та обслуговування маршрутів компанією-оператором;
- визначити систему мотивації та оцінки результатів діяльності менеджменту корпорації з метою досягнення синергічного ефекту від взаємодії учасників;
- запропонувати матеріальне стимулювання учасників концерну в кінцевих результатах роботи групи.

Об'єктом дослідження є процес функціонування і розвитку міжнародних транспортних коридорів в умовах створення акціонерних холдингових компаній на транспорті України, розвитку світової торгівлі і промислово-фінансових угруповань.

Предметом дослідження виступають методи управління і розробка стратегії функціонування і розвитку міжнародних транспортних коридорів території України.

Методи дослідження. Теоретичною основою проведених досліджень є наукові роботи відомих вітчизняних та зарубіжних вчених економістів з питань управління, закони та нормативні акти України у сфері економіки. Методологічну основу дослідження склали філософські принципи пізнання, діалектичний підхід, фундаментальні положення економічної теорії циклічності виробництва, логічне, комплексне і системне дослідження економічних процесів і явищ.

У процесі узагальнення висновків були використані загальнонаукові методи: спостереження, порівняння, вимірювання, абстрагування, формальної логіки, аналізу, синтезу, індукції, дедукції та ін. З економіко-математичних методів використовувались методи кореляційно-регресивної обробки рядів динаміки, моделювання і прогнозування кінцевих результатів роботи підприємств, вибірка статистичних даних і їх групування при дослідженні діяльності різних видів транспорту; графічний метод визначення траєкторії розвитку транспортної галузі; програмно-цільовий для обґрунтування необхідних заходів з по-

дальшої структурної перебудови залізничного транспорту та її матеріального і фінансового забезпечення.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні документи, офіційні статистичні матеріали, звітні дані залізниць.

Наукова новизна результатів, отриманих особисто автором, полягає в тому, що вперше:

- систематизовано структурні елементи стратегії функціонування та розвитку системи міжнародних транспортних коридорів через Україну на підставі правового, організаційно-технічного та економічного забезпечення;

- розроблено і науково обґрунтовано організаційно-економічні складові реструктуризації Державної адміністрації залізничного транспорту України в концерн Укрзалізниця (УЗ) із холдинговою формою управління, яка передбачає зосередження контрольного пакету акцій для централізованого використання інтегрованих ресурсів при одночасному збереженні промислово-господарської самостійності підприємств-учасників;

- запропоновано методика розподілу прибутку не пропорційно обсягам експлуатаційної роботи, а на підставі врахування частки минулої (речовинної) та сьогоденної праці кожного учасника холдингу в загальній сумі витрат;

дістали подальшого розвитку:

- методи забезпечення ефективної взаємодії окремих видів транспорту в організації руху міжнародними транспортними коридорами України з урахуванням особливостей таких перевезень;

- структура і зміст складових комплексної програми функціонування транспорту України на підставі його розвитку за запропонованими пріоритетними напрямками;

удосконалено:

- моделі забезпечення більш тісних виробничо-господарських зв'язків країн СНД із Західною Європою та Азією для включення України в глобальні економічні процеси шляхом використання міжнародних транспортних коридорів.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується об'єктивно існуючою залежністю підвищення ефективності функціонування залізничного транспорту завдяки організації регулярного руху маршрутами міжнародних транспортних коридорів територією України від проведення перетворень у системі управління галузі. Достовірність результатів ґрунтується на фундаментальних положеннях теорії управління та математичного моделювання. Підтвердженням достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій є задовільний збіг результатів теоретичних досліджень з позитивними результатами проведених аналогічних перетворень у системі управління залізничного транспорту як розвинених країн Заходу, так і постсоціалістичних країн Східної Європи. Новизну рішень за результатами роботи підтверджено двома актами про впровадження та довідкою про використання результатів.

Наукове значення роботи. Сформульовані основні теоретичні положення про розвиток системи міжнародних транспортних коридорів і покращення методів регулювання діяльності підприємств транспортної галузі в умовах їх акціонування і корпоратизації можуть бути використані при подальшому становленні організаційно-економічного механізму управління і розвитку ринкових відносин в Україні.

Практичне значення отриманих результатів. Практичну цінність має безпосереднє здійснення підготовчої роботи до запуску експериментального контейнерно-контрейлерного поїзда транспортним коридором Балтика - Чорне море фірмою "Трансполіс". Запропонована методика формування, розподілу та використання прибутку підприємств-учасників максимально враховує інтереси держави, дозволяє оптимально поєднувати інтереси учасників промислово-фінансової групи (ПФГ), забезпечує достатній рівень мотивації для досягнення високих результатів і гарантоване фінансове джерело розвитку ПФГ. Отримані результати були використані при підготовці фахівців компанії-оператора ван-

тажних перевезень, а також упроваджені в навчальний процес при викладанні спецкурсів дисципліни "Економіка транспорту" та дипломне проектування.

Особистий внесок здобувача в наукові і практичні результати, виконані у співавторстві, є таким: у роботі [82] уточнена організаційно-правова форма створюваного концерну-УЗ; у роботі [83] доведена необхідність державного регулювання взаємодії різних видів транспорту; у роботі [84] виділені основні напрямки вантажопотоків міжнародними транспортними коридорами через територію України.

Апробація результатів роботи. Основні положення, результати, висновки та пропозиції дисертаційного дослідження були викладені в доповідях на таких наукових конференціях:

- 59-й науково-технічній конференції кафедр Харківської державної академії та спеціалістів залізничного транспорту, 18 - 20 листопада 1997 р., м. Харків;

- 63-й науково-технічній конференції кафедр Харківської державної академії та спеціалістів залізничного транспорту, 20 - 22 листопада 2001 р., м. Харків;

- I-й міжнародній науковій конференції "Проблеми економіки транспорту в умовах реструктуризації", 7 - 8 лютого 2001 р., м. Дніпропетровськ.

Публікації. 3 теми дослідження у фахових виданнях опубліковано 8 наукових праць, з яких 3 - у співавторстві.

Обсяг та структура дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури та додатків. Загальний обсяг дисертаційної роботи складає 189 сторінок машинописного тексту, у тому числі містить 14 таблиць, 25 рисунків та 5 додатків, список використаних джерел нараховує 181 позицію (15 сторінок).

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "О транспорте" от 10 октября 1994 г. №233/95 - 136
2. Закон України "О железнодорожном транспорте"
3. Закон України "Об автомобильном транспорте"
4. Закон України "О банках и банковской деятельности"
5. Закон України "О естественных монополиях"
6. Закон України "О промышленно-финансовых группах в Украине" от 21 ноября 1995 года №437/95 - ВР
7. Закон України "О транзите грузов"
8. Указ Президента України "Об усовершенствовании управления транспортным комплексом Украины" от 11.09.95 г. №826
9. Указ Президента України "О комиссии по вопросам морской политики" от 18.12.95 г. №1152/96
10. Указ Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11.04.2000 р. "Про стан залізничного транспорту України та заходи щодо забезпечення його ефективного функціонування"" від 20.04.2000 р. №603/2000
11. Декрет Кабінету Міністрів України від 15.12.1992 р. №8/9 "Про управління майном, що є у загальнодержавній власності"
12. Постанова Кабінету Міністрів України "Про заходи державної підтримки залізничного транспорту" від 2 червня 1998 р. №769
13. Постанова Кабінету Міністрів України "Про створення в Україні транспортних коридорів та входження їх до міжнародної транспортної системи" від 30 жовтня 1996 р. №1324
14. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Програми створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні" від 20 березня 1998 р. №346

15. Положение о Министерстве транспорта Украины, утверждённое Указом Президента Украины от 11.05.2000 г. №678/2000
16. Положення про Державну комісію з питань транспортних коридорів, затвержене Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 1996 р. №1324
17. Положение о Координационном Совете транспортного узла
18. Положение о единых комплексных сменах работников морского (речного) порта и припортовой железнодорожной станции, комплексных групп станций и АТП
19. Временное положение о месячном планировании организации перевозок экспортных, импортных и транзитных грузов железнодорожным, морским и речным транспортом, утверждённое Постановлением Кабинета Министров Украины от 17.05.93 г. №357
20. Временное положение об организации обработки судов в портах в оптимальном режиме их непрерывной работы
21. Временное положение о порядке месячного планирования перевозок грузов железнодорожным транспортом Украины от 24.03.95 г. №884/620
22. Наказ Міністра транспорту України від 10.07.2001 р. № 246 "Про введення в дію рішення Колегії від 09.07.2001 р. №35 "Про перспективи та основні стратегічні напрямки розвитку цивільної авіації України""
23. Концепція реструктуризації на залізничному транспорті України, затверджена рішенням Колегії Міністерства транспорту України (протокол №14 від 18 червня 1997 р.)
24. Програма реструктуризації на залізничному транспорті України, затверджена рішенням Колегії Міністерства транспорту України (протокол №30 від 18 серпня 1998 р.)
25. План реалізації "Програми створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні" на 1998 рік, затверджений Наказом Міністра транспорту України від 07.07 1998 р. №270

26. Кодекс торгового мореплавания Украины, утверждённый Постановлением Верховного Совета
27. Устав железных дорог
28. Устав внутреннего водного транспорта Украины
29. Устав автомобильного транспорта Украины
30. Правила перевозки грузов по железным дорогам
31. Правила перевозок экспортных и импортных грузов, следующих через морские порты не в прямом международном сообщении
32. Правила морских перевозок
33. Международные соглашения по перевозкам с участием иностранных железных дорог
34. Узловые соглашения (договоры) между Управлениями железных дорог и морскими портами
35. Межотраслевые указания по составлению единых технологических процессов работы морских и речных портов, припортовых железнодорожных станций
36. Типовые договоры на завоз (вывоз) грузов в морские (речные) порты и выполнение междугородних перевозок, транспортно-экспедиционное обслуживание предприятиями и организациями автомобильного транспорта общего и не общего пользования
37. Договоры на приём-выдачу грузов и погрузочно-разгрузочные работы при их завозе и вывозе автотранспортом в морские (речные) порты и на железнодорожные станции
38. Директива ЕС №91/440
39. Авилова В. Холдинги как реальность нашей экономики // Российский экономический журнал. - 1994. - №2. - С. 24-29
40. Адно Ю. Металлургия: Азиатский кризис и антидемпинг // МЭИМО. - 1999. - №8. - С. 55-58

41. Азроянц Э.А., Ерзнкян Б.А. Холдинговые компании: особенности, опыт, проблемы, перспективы. Книга 1. - М.: НИИУ, 1992
42. Акофф Р. Основы исследования операций. Пер. с англ. В.Я. Алтаева. Под ред. И.А. Ушакова. - М.: Мир, 1971. - 534 с.
43. Акофф Р. Планирование будущего корпораций / Пер. с англ. В.А. Бирюкова, М.М. Крейсберга; Общ. ред. В.И. Данилова-Данильяна. - М.: Прогресс, 1985. - 328 с.
44. Акофф Р. Планирование в больших экономических системах. Пер. с англ. Г.Б. Рубальского. Под ред. д-ра техн. наук И.А. Ушакова. - М.: "Советское радио", 1972. - 223 с.
45. Актуальные вопросы глобализации // МЭИМО. - 1999. - №4. - С. 37-52
46. Актуальные вопросы глобализации // МЭИМО. - 1999. - №5. - С. 41-57
47. Арбузов А. С думой о квоте // Весь транспорт. - 2001. - №3 (6). - С. 22-23
48. Арбузов А. Цели ясны, задачи поставлены // Весь транспорт. - 2001. - №8. - С. 12-16
49. Афанасьев С.Л. Будущее общество: Ведущие социально-экономические тенденции современности. - М.: Изд-во МГТУ, 2000. - 567 с.
50. Байков Н. Топливо-энергетический комплекс // МЭИМО. - 1999. - №8. - С. 49-54
51. Балабаева Н. Можно ли создать международную финансово-промышленную группу? // Рынок ценных бумаг. - 1996. - №18. - С. 73-77
52. Бандурин В.В., Беленький Л.П. Корпоративное управление в условиях рынка (на примере ФПГ). - М.: Изд-во Мин. обороны РФ, 1996
53. Банковские слияния // Бизнес №35, 12 сентября 1995 г. с. 25
54. Банковское дело: Стратегическое руководство / Под. ред. Платонова В., Хиггинса М. - М.: АО "Консалтбанкир", 1998. - 432 с.
55. Беллон Б. Финансовый капитал и промышленность во Франции. - М.: Прогресс, 1983. - 228 с.

56. Білик М.Д. Форми інвестицій державних виробничих підприємств та їх розвиток у сучасних умовах // Фінанси України. - 1998. - №4. - С.
57. Бойдел С. Как улучшить управление организацией: (Пер. с англ.). - М.: ИНФРА-М. - Премьер, 1995. - 202 с.
58. Бойко Д.И. Некоторые причины экономического кризиса в экономике Украины // Вісник Інженерної Академії України. - 1999. - №1. - С. 32-33.
59. Бойко Д.И. Источники инвестиций для рыночных трансформаций в Украине // Деловая жизнь. - 1999. - №3. - С. 14-15.
60. Бойко Д.И. “Безальтернативны” ли реформы, проводимые в Украине по рекомендациям МВФ? // Деловая жизнь. - 1999. - №7. - С. 10-11.
61. Бойко Д.И. Государственное регулирование экономики в промышленно развитых странах // Бизнес информ. - 1999. - №7. - С. 58-60.
62. Бойко Д.И. Создание ПФГ в Украине, как средство оздоровления экономики // Вісник Харківського національного університету. - Харків.: ХДУ, 1999. - (Економічна серія №451). - С. 306-314.
63. Брагинский О., Кричевский Л. Об использовании моделирования при обосновании объединения предприятий в промышленную группу // Экономика и математические методы. - 1996. - Т. 32. - Вып. 4. - С. 35-42
64. Быков К.Э. О глобализации финансовых рынков // Бюллетень иностранной коммерческой информации. - 1999. - №85. - С. 2-3
65. Васильев Д. Корпоративное управление в России: есть ли шанс для улучшений? В кн. Инвестиционный климат и экономическая стратегия России. - М.: ГУ - ВШЭ, 2000. - с. 169
66. Вахрушев В. Принципы японского управления. - М., 1992. - 208 с.
67. Винслав Ю., Гуськов Э. Факторы и пути повышения эффективности работы отечественных финансово-промышленных групп // Российский экономический журнал. - 1995. - №7. - С. 20-25

68. Винслав Ю. Становление отечественного корпоративного управления: теория, практика, подходы к решению ключевых проблем // Российский экономический журнал. - 2001. - №2. - С. 15-28
69. Винслав Ю., Котев Т. Реформирование железнодорожного комплекса: вариант создания многоуровневого госхолдинга // Российский экономический журнал. - 2001. - №3. - С. 33-44
70. Виссема Х. Стратегический менеджмент и предпринимательство: возможности для будущего процветания. Пер. с англ. - М.: Финпресс, 2000. - с. 8
71. Гелбрейт Дж. К. Кризис глобализации // Проблемы теории и практики управления. - 1999. - №6. - С. 32-36
72. Герасимчук З. Зарубіжний досвід теоретичних досліджень проблем суспільного розвитку // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - К.: КНЕУ, 2000. - № 5. - С. 27-41
73. Голобоков С.О. Реструктуризация предприятия: цели, содержание и результат // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. - 1996. - №8. - С. 15-16
74. Гончаров В.В. В поисках совершенства управления: Руководство для высшего управленческого персонала: Опыт лучших промышленных фирм США, Японии и стран Западной Европы: [В 2-т. / Международный НИИ проблем управления]. - М.: МНИИПУ, 1997. 736 с.
75. Гутник В., Подколзина И. Евроленд: экономическое развитие новой группировки // МЭИМО. - 1999. - №8. - С. 86-89
76. Дейнека О.Г. Єдина транспортна система: конспект лекцій. - Харків: Хар-ДАЗТ, 2000. - 107 с.
77. Дейнека А.Г. Страноведение. Общая часть. Учебник. - Харьков: Бизнес Информ. - 2000. - 252с.
78. Денисов Б., Богачёва Г. Об интегративизме в экономической системе // Вестник Московского экономического института. - 1999. - №3. - С. 38-40

- 79.Денисон Э. Исследование различий в темпах экономического роста. Сокр. пер. с англ. Общ. ред. д-ра экон. наук В.М. Кудрова. - М.: Прогресс, 1971. - 645 с.
- 80.Державне регулювання економіки. Під. ред. Михасюка І.Р. - Львів, 1999. - 639 с.
- 81.Дикань В.Л., Чернобровка И.В. Финансово-промышленные группы в Украине. - Харьков: Основа, 1997. - 204 с.
- 82.Дикань В.Л., Бойко Д.И. Реформирование железнодорожного транспорта: вариант стратегии преобразований в системе управления отраслью // Бизнес информ. - 2000. - №11/12. - С. 48-49.
- 83.Дикань В.Л., Бойко Д.И. Повышение эффективности работы транспортной отрасли в Украине на основе формирования системы организации и регулирования взаимодействия всех видов транспорта // Вісник Харківського національного університету. - Харків: ХНУ, 2001. - (Економічна серія №512). - С. 115-117.
- 84.Дикань В.Л., Бойко Д.И. Формирование национальной системы международных транспортных коридоров на основе взаимодействия всех видов транспорта Украины // Економіка транспортного комплексу: Збірник наукових праць. - Харків: ХДАДТУ. 2001. - Вип. 4. - С.135-141.
- 85.Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: Новаторство і підприємництво / Пер. з англ. В.С. Гуляї. - К.: Україна, 1994. - 317 с.
- 86.Евстигнеева Л.П. Россия и экономическая глобализация // Общественные науки и современность. - 2000. - №2. - С. 5-17
- 87.Един О., Цветов Ю., Соколов Л. Транспортная политика в Украине // Экономика Украины. - 2000. - №1. - С. 24-45
- 88.Загашвили Н. Мировая торговля // МЭИМО. - 1999. - №8. - С. 9-13
- 89.Зеленев С.Б. Гиганты британского бизнеса: Финансовый капитал Англии на мировой арене. - М.: Международные отношения, 1981. - 191 с.

90. Казанцев Е.Д. Сотрудничество России с Ираном в области морских и автомобильных перевозок // КОРИНФ. - 1998. - №8. - С. 20-21
91. Капиталистическое управление: уроки 80 - х / Под. ред. А.А. Дыкина. - М.: Экономика, 1991. - 125 с.
92. Карлоф Б. Деловая стратегия: (Концепция. Содержание. Символы): Пер. с англ. - М.: Экономика, 1991. - 238 с.
93. Келлер Т. Концепции холдинга: организационные структуры и управление. - Обнинск: ГЦПИК, 1996. -
94. Кириченко Н. Против кого глобализуемся? // Эксперт. - 1999. - №5. - С. 10-11
95. Кирпа Г. Рейс в будущее прокладывается сегодня // Весь транспорт. 2001. - №4. - С. 20-23
96. Клепач С., Кузнецов М. Корпоративное управление в России в 1995 - 1996 гг. // Вопросы экономики. - 1996. - №12. - С. 73-87
97. Клименко В. Новые технологии - на службу железнодорожному транспорту Украины // Весь транспорт. - 2001. - №8. - С. 28-32
98. Коваленко О., Толочко И. На шелковом пути // Весь транспорт. - 2001. - №7. - С. 40-44
99. Коваль М. Проблеми створення фінансово-промислових груп в Україні // Економіка України. - 1996. - №10. С. 39-44
100. Конча Р. К единому торговому пространству // Діловий вісник. - 1998. - №1. - С. 5
101. Корпоративное управление: владельцы, директора и наёмные работники АО: (Пер. с англ.) / Под ред. М. Хесселя. - М.: АОЗТ "Джон Уайли энд санз", 1996. - 240 с.
102. Корпоративное управление в переходных экономиках: инсайдерский контроль и роль банков / Под ред. Аоки М., Ким Х.К. - СПб.: Лениздат, 1997
103. Котц Д. Банковский контроль над крупными корпорациями США: Пер. с англ. / Общ. ред. В.М. Усоскин. - М.: Прогресс, 1982. - 280 с.

104. Кузнецов В. Французские учения о глобализации // МЭИМО.- 1999. - №4. - С. 113-116
105. Куликов В., Латышева Т., Николаева А. Образование финансово-промышленных групп (необходимость, цели, механизмы) // Российский экономический журнал. - 1994. - №1. - С.
106. Лазарев С.А. Финансовые группы в экономике современной Франции. - М.: Наука, 1983. - 140 с.
107. Ленский Е.В., Цветков В.А. ФПГ: история создания, международный опыт, российская модель. - М.: АФПИ еженедельника "Экономика и жизнь", 1997. -
108. Леонтьева Е.Л. Банки и промышленные компании Японии // Деньги и кредит. - 1993. - №4. - С.
109. Лисов В.И. Организационно-методологические аспекты формирования транснациональных корпораций. - М.: Издательский дом "Высшее образование и наука", 2000. - 118 с.
110. Лисов В.И. Формирование крупных интегрированных структур в российской экономике. - М.: Издательство Московского университета, 2000.
111. Маккей Х. Как уцелеть среди акул: опередить конкурентов в умении продавать, руководить, стимулировать, заключать сделки / Пер. с англ. Ю.В. Семёнова; Под общ. ред. И.В. Липсица. - М.: Экономика, 1991. - 170 с.
112. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика. В 2 т.: Пер. с англ. 11-го изд. Т.1. - М.: Республика, 1992. - 399 с.
113. Милошевич С. Самая умная партия // Весь транспорт. - 2001. - №4. - С.32
114. Минго Дж. Секреты успеха великих компаний // Деловая информация. - 1996. - №7. - С. 57-130
115. Мовсесян А.Г. Интеграция банковского и промышленного капитала: современные мировые тенденции и проблемы развития в России. - М.: Финансы и статистика, 1997. - 443 с.

116. Могилевкин И. Мировой транспорт: новые горизонты и новые проблемы // МЭИМО. - 2000. - №9. - С. 29-36
117. Могилевкин И. Мировой транспорт: устойчивый рост // МЭИМО. - 1998. - №8. - С. 49-54
118. Монден Я. "Тойота": методы эффективного управления / Сокращ. пер. с англ. - М.: Экономика, 1989. - 289 с.
119. Мякенькая Н. Минтранс Украины: 10 лет становления // Весь транспорт. - 2001. - №8. - С. 20-26
120. Мясникович М. Экономическая политика государства в современных условиях // МЭИМО. - 1999. - №1. - С. 48-52
121. Неклесса А. Конец цивилизации, или конфликт истории // МЭИМО. - 1999. - №3. - С. 32-38
122. Обухов Н.П. Глобализация и возникновение новых направлений в экономической науке // Финансы. - 1999. - №12. - С. 55-58
123. Окумура Х. Корпоративный капитализм в Японии: Пер.с яп. / Научн. ред. Я.А. Певзнера. - М.: Мысль, 1986. - 250 с.
124. Опыт экономических реформ в развивающихся странах. - М.: 1992
125. Организационно-экономические основы формирования промышленно-финансовых групп конечной продукции / С.С. Аптекарь, Б.А. Жилкин, Н.Ф. Фролов / НАН Украины, Институт экономики промышленности. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 1997. - 20 с.
126. Осадчая И. Государство в постиндустриальной экономике и социал-демократия // МЭИМО. - 1999. - №7. - С. 79-88
127. Основы взаимодействия железных дорог с другими видами транспорта. Под общ. ред. д-ра техн. наук проф. В.В. Повороженко и д-ра экон. наук проф. Е.Д. Ханукова. - М.: Транспорт, 1972. - 304 с.
128. Павлов В. Упущен ли шанс? Финансовый ключ к рынку. - М.: "Терра", 1995. - 336 с.

129. Павловский М. На пороге национальной катастрофы // Голос Украины. - 10 марта 1999 года. - №43(2045)
130. Павловський М. Макроекономіка перехідного періоду. Український контекст. - К.: Техніка, 1999. - 336 с.
131. Паркинсон С.Н., Рустомджи М.К. Искусство управления (Пер. с англ. К. Савельева). - М.: Изд-во торг. дома ГРАНД "ФАИР - ПРЕСС", 2001. - 270 с.
132. Переселенков Г.С. Перспективы всемирной транспортной системы // Транспортное строительство. - 1995. - №2. - С. 2-7
133. Петров Ю. Реформа корпоративных институтов и создание социального рыночного хозяйства // Российский экономический журнал. - 2000. - №4.
134. Питерс Т., Уотермен Р. В поисках эффективного управления: (Опыт лучших компаний): Пер с англ. / Общ. ред. Л.И. Евенко. - М.: Прогресс, 1986. - 418 с.
135. Половников С.П. Создание межотраслевых корпораций // Экономист. - 1996. - №10. С. 4-9
136. Пороховский А. XXI век и экономическая теория: мировые тенденции и российская реальность // Российский экономический журнал. - 1999. - №11/12. - С. 71-78
137. Приписнов В. Тенденции мировой экономики 1998 - начало 1999 // МЭИМО. - 1999. - №8. С. 3-8
138. Пузано Д. Глобализация и международный финансовый кризис // Проблемы теории и практики управления. - 1999. - №4. - С. 48-52
139. Роль банков в усилении господства финансового капитала / Под ред. В.В. Щербакова. - М.: Финансы и статистика, 1985. - 207 с.
140. Саввин П. Национальное бедствие // Весь транспорт. - 2001. - №7. - С. 56-57
141. Сазонец И.Л. Формирование механизма корпоративного управления в экономике Украины / НАН Украины, Институт экономики промышленности. - Донецк: ИЭП, 1998. - 20 с.

142. Сеньков С. Вспоминая старые времена // Весь транспорт. - 2001. - №7. - С. 30-31
143. Сивый В., Жадан А. Мотивация и стимулирование труда в условиях рынка // Бизнес информ. - 1996. - №16. - С. 49-52
144. Симовьян С.В. Экономический успех: его достижение. - Х.: ИМП "Рубикон", 1996. - 382 с.
145. Соколов Л.Н., Лысенко Ю.Я., Павлюченко Е.Н., Тертышник Ю.И. Проблемы повышения конкурентоспособности транспортно-дорожного комплекса Украины на мировых рынках транспортных услуг // Транспортный комплекс Украины: Экономика, организация, развитие. Сборник научных трудов - К., 1998. - Вып. 6. - С.
146. Соціально-економічна географія світу / За ред. Кузика С.П. - Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. - 256 с.
147. Співаковський С. Позиції України на міжнародному ринку транспортно-експедиторських послуг // Економіка України. - 2000. - №1. - С. 75-78
148. Статистичний щорічник України за 2000 рік / За ред. О.Г Осауленка. - К.: Техніка, 2001. - 598 с.
149. Степанов М.В. Стратегия хозяйственного поведения корпораций США. - М.: Наука, 1990. - 143 с.
150. Степенев В. Глобализация - инструмент обогащения монополий и мафиозных структур // Деловая жизнь. - 2001. - №1/2. - С. 25-32
151. Стерлин А.Р., Тулин И.В. Стратегическое планирование в промышленных корпорациях США: опыт развития и новые явления / Отв. ред. А.А. Дынкин. - М.: Наука, 1990. - 200 с.
152. Структура транспортного ведомства Украины будет изменена // Весь транспорт. - 2001. - №7. - С. 10
153. США: организационные формы и методы управления промышленными корпорациями (Отв. ред. д-р экон. наук Б.З. Мильнер). - М.: Наука, 1972. - 381 с.

154. Титаренко Н. Транспортный сервис привлекает клиентов и грузы. // Весь транспорт. - 2001. - №7. - С. 25
155. Титов В.В. ФПГ: проблемы становления, функционирования, моделирования. - Новосибирск: ИЭ и ОПП СО РАН, 1996. -
156. Управленческое консультирование: (Справочник: В 2-х т. - Т. 1 - 2 / Подгот. и отред. М. Кубр и др.; Пер. с англ. М.К. Бабунашвили). - М.: Интерэксперт; Международная академия менеджмента, 1992. - т. 1 - 320 с. т. 2 - 350 с.
157. Федюшин Ю.М., Соколов Л.Н., Лысенко Ю.Я. Концепция реструктуризации на железнодорожном транспорте Украины // Транспортный комплекс Украины: Экономика, организация, развитие: Сборник научных трудов - К., 1997. - Выпуск 4. - С. 16-37
158. Федюшин Ю.М. Проблемы технической модернизации международных транспортных коридоров // Транспортный комплекс Украины: Экономика, организация, развитие: Сборник научных трудов - К., 1998. - Выпуск 6. - С. 129-145
159. Финансово-промышленные группы и их роль в структурной перестройке национальной экономики: Препринт доклада ИЭП НАН Украины / С.С. Аптекарь, Б.А. Жилкин, Н.Ф. Фролов; / НАН Украины, Институт экономики промышленности. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 1997. - 20 с.
160. Финансовые механизмы стратегического управления развитием предприятия / Ю.А. Путятин, А.И. Пушкарь, А.Н. Тридед. - Харьков: Основа, 1999. - 488 с.
161. Фрезе Э., Тойфеен Л. Реструктуризация предприятий: направления, цели, средства // Проблемы теории и практики управления. - 1996. - №4. - С. 116-121
162. Фролов Н.Ф. Инвестиционно-кредитные взаимоотношения субъектов промышленно-финансовой группы / НАН Украины, Институт экономики промышленности. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 1999. - 19 с.

163. Фролов Н.Ф. Методические вопросы максимизации дохода и прибыли от реализации конечного продукта промышленно-финансовой группы: Препринт доклада ИЭП НАН Украины / НАН Украины, Институт экономики промышленности. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 1997. - 20 с.
164. Фролов Н.Ф. Промышленно-финансовые группы в национальной экономике / НАН Украины, Институт экономики промышленности. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 1999. - 11 с.
165. Фролов Н.Ф. Промышленно-финансовые группы конечной продукции и образуемые по принципу конгломерата / НАН Украины, Институт экономики промышленности. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 1999. - 23 с.
166. Ходов Л.Г. Основы государственной экономической политики: Учебник. - М.: Изд-во БЕК, 1997. - 316 с.
167. Хойер В. Как сделать бизнес в Европе. - М.: Прогресс, 1990. - 253 с.
168. Цветов Ю.М. Проблемы организации национальной сети международных транспортных коридоров в Украине // Транспортный комплекс Украины: Экономика, организация, развитие: Сборник научных трудов - К., 1998. - Выпуск 6. - С. 3-24
169. Черников Г.П. Финансовая олигархия Франции. - М.: "Международные отношения", 1966. - 416 с.
170. Чернюк Л., Кравцова Л. Основні положення і напрямки реструктуризації залізничного транспорту // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України: Збірник наукових праць кафедри управління трудовими ресурсами і розміщення продукт. сил Тернопільської академії народного господарства. - Тернопіль, 1999. - Випуск. 3. - С. 8-13
171. Чешков М. О видении глобализирующегося мира // МЭИМО. - 1999. - №6. - С. 46-54
172. Чибриков Г. О финансово-промышленных группах // Российский экономический журнал. - 1994. - №2. - С. 82-88

173. Чистов Л.М. Управление реконструкцией действующих предприятий в условиях развития производства и рынка. - СПб.: Стройиздат С.-Петербург. отд-ние, 1994. - 223 с.
174. Читипаховян П. Методологические проблемы стратегического планирования развития интегрированных корпоративных структур // Российский экономический журнал. - 2000. - №9.
175. Шихалиев Д. О регулировании деятельности корпораций средствами "рекомендательного права" // Российский экономический журнал. - 1999. - №9 - 10.
176. Экономическая теория. Под ред. А.И. Добрынина, Л.С. Тарасевича, 3 - е изд. - СПб.: Изд. СПбГУЭФ, Изд. "Питер", 2000. - 544 с.
177. Эльянов А. Индустриализация развивающихся стран в интерьере мирохозяйственных связей и Россия // МЭИМО. - 1999. - №1. - С. 12-24
178. Эльянов А. Индустриализация развивающихся стран в интерьере мирохозяйственных связей и Россия // МЭИМО. - 1999. - №2. - С.3-14
179. Эльянов А. Мирохозяйственная составляющая экономического прогресса // МЭИМО. - 1999. - №7. - С. 67-78
180. Handbook of International Trade and Development Statistics, 1991
181. Handbook of International Trade and Development Statistics, 1995